

AJUNTAMENT DEL MASNOU
CENTRE DE FORMACIÓ DE PERSONES ADULTES

PROTOCOL DEL CFPAM CONTRA LES
VIOLÈNCIES MASCLISTES
I L'LGTTBI-FÒBIA

Febrer 2022

Aquest Protocol és el resultat d'un treball transversal entre les regidories d'Educació (CFPAM), Igualtat i Serveis Socials (SIAD).

ÍNDIX

INTRODUCCIÓ	7
IMPLEMENTACIÓ DEL PROTOCOL CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES EN L'ÀMBIT FORMATIU DEL CFPAM	8
SENSIBILITZACIÓ I PREVENCIÓ DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES	8
DETECCIÓ DE CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA	10
INTERVENCIÓ AMB ALUMNES AMB PERFIL MALTRACTADOR	16
Consideracions prèvies	16
Entrevista.....	17
Aplicació de mesures disciplinàries	19
RECURSOS	20
Recursos per a la sensibilització, prevenció i detecció de casos de violència masclista.	20
Recursos per abordar i reconduir les actituds masclistes	22

INTRODUCCIÓ

El Centre de Formació de Persones Adultes del Masnou és un servei municipal i, per tant, ha d'implementar, dintre de l'àmbit educatiu, el **Protocol integral contra les violències masclistes i l'LGTTBI-fòbia del Masnou, aprovat el 5 de novembre de 2020 per la Junta de Govern Local.**

D'acord amb aquesta consideració prèvia, el Protocol del CFPAM es limitarà a desenvolupar aquells aspectes del Protocol municipal que ens interpel·len, i que es concreten en dues actuacions bàsiques:

- 1) La sensibilització i la prevenció.
- 2) La detecció de casos de violència masclista.

Les **violències masclistes** són aquelles que s'exerceixen contra les dones i les persones amb sexualitats o identitats de gènere no normatives, com a manifestació de la discriminació i la desigualtat, i que produeixen un mal físic o emocional i que es pot manifestar en diferents formes, com les agressions físiques o sexuals, els abusos emocionals o econòmics, o les intimidacions, entre d'altres.

Entenem que la violència masclista és estructural, fruit de la societat patriarcal en què encara vivim immersos. S'imposa, doncs, la necessitat d'un canvi de paradigma social que afecta la forma de relacionar-nos, de viure la sexualitat i les identitats, canvis en els models de masculinitat i feminitat hegemònics. La coeducació és l'eina fonamental per aconseguir aquest canvi, i propicia que l'alumnat esdevingui agent transformador a través de la formació i la sensibilització.

Conscients que la discriminació de gènere és travessada per altres tipus de discriminació, com l'ètnia, l'origen i la religió, entre d'altres, i que no es poden tractar de forma aïllada, sinó que s'han de tenir en compte totes alhora, perquè totes conformen una determinada realitat, aquest Protocol té una mirada basada en la **interseccionalitat**, tal com queda recollit explícitament en el marc conceptual del Protocol municipal (pàgina 9).

IMPLEMENTACIÓ DEL PROTOCOL CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES EN L'ÀMBIT FORMATIU DEL CFPAM

SENSIBILITZACIÓ I PREVENCIÓ DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

En compliment del ***Protocol integral contra les violències masclistes i l'LGTBI-fòbia del Masnou***, correspon al CFPAM portar a terme actuacions per promoure la sensibilització de l'alumnat vers la lluita contra les violències masclistes i l'LGTBI-fòbia, amb l'objectiu que esdevingui un agent actiu de canvi per transitar cap a una societat igualitària que superi la societat patriarcal, promovent la construcció de models alternatius de masculinitats i feminitats que assegurin unes relacions afectives i sexuals saludables basades en la igualtat i el respecte.

La coeducació és un instrument indispensable per assolir aquest objectiu. El CFPAM disposa d'una docent responsable de coeducació, que proposa per a cada curs un pla d'actuació, amb diversitat d'activitats i sempre obert a les propostes de l'alumnat per tal d'assolir la seva màxima participació i complicitat.

Les actuacions concretes del pla de coeducació de cada curs emanen de les línies generals de coeducació recollides al Pla d'acció tutorial (PAT), que en síntesi són les següents:

1. Formar en coeducació el professorat.
2. Promoure a la nostra escola l'ús d'un llenguatge no sexista.
3. Commemorar les diades internacionals:
  - Dia Internacional contra la Violència Masclista (25-N).
  - Dia Internacional de la Dona (8-M).
  - Dia Internacional contra l'LGTBI-fòbia (17 de maig).
  - Dia Internacional per a l'Eliminació de la Discriminació Racial (21 de març).
4. Combatre la violència masclista, l'LGTBI-fòbia i tot tipus de discriminació afegida, mitjançant la prevenció i la sensibilització.
5. En aplicació del Protocol del CFPAM contra la violència masclista i l'LGTBI-fòbia, treballar en estreta col·laboració amb el Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD).
6. Combatre la visió estereotipada de les relacions afectives i sexuals.
7. Visibilitzar l'aportació de les dones a la societat i als sabers.
8. Combatre la discriminació de la dona en l'àmbit laboral i domèstic.

9. Participar amb altres serveis de l'Ajuntament i amb les entitats municipals per tal de treballar de forma transversal, imprescindible en el tema que ens ocupa.
10. Promoure projectes d'innovació educativa amb perspectiva de gènere basada en la interseccionalitat.

Un exemple concret d'aquest darrer apartat és el **Projecte Alfa**, un programa de formació sobre les desigualtats de gènere i les seves causes i conseqüències destinat a les nostres alumnes del taller d'alfabetització, que ha servit per visibilitzar les desigualtats específiques que pateixen dones migrades, amb identitats religioses estigmatitzades, amb situació de vulnerabilitat econòmica i provinents de zones rurals. Un programa clarament interseccional.

El ***Protocol integral contra les violències masclistes i l'LGTTBI-fòbia del Masnou*** interpel·la tots els serveis municipals que han d'informar-ne i difondre'l. El CFPAM informa sobre el Protocol en el marc de les activitats que es programen per al 25-N (Dia Internacional contra la Violència Masclista) per tal de contextualitzar-lo, ja que considerem que en el moment en què parlem d'aquesta xacra social és quan cal informar sobre els recursos i les eines que tenim al nostre abast per combatre-la.

Una vegada presentat el Protocol s'aniran fent al llarg del curs diverses activitats de sensibilització i prevenció basades en l'aprofundiment de la informació. És important que tota la informació treballada a classe, així com el Protocol, estiguin penjats al nostre web, de manera que el nostre alumnat pugui accedir fàcilment a aquesta informació i compartir-la amb qui consideri necessari.

Tenint en compte que les TIC s'han consolidat en un nou espai de relació preferent entre el jovent, el qual pot constituir una nova forma de control i abús que es pot manifestar en la transmissió de missatges de caràcter sexista, cal treballar amb l'alumnat per tal que en faci un ús responsable, conscient i respectuós, alhora que assoleixi eines per identificar i protegir-se dels potencials riscos.

DETECCIÓ DE CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

Partint de la base que qualsevol persona de la comunitat educativa (docents, alumnat, personal no docent i famílies) pot detectar possibles situacions de violència masclista, totes les persones que conformen la comunitat educativa del CFPAM han d'estar informades sobre el ***Protocol integral contra les violències masclistes i l'LGTTBI-fòbia del Masnou*** i estar atentes als senyals d'alerta. Per això és important dotar l'alumnat i la resta de la comunitat escolar de la informació i formació necessàries, de manera que els permeti identificar les conductes sexistes i, en conseqüència, esdevenir part activa a l'hora de prevenir-les.

Per tant, considerem que l'alumnat i tota la comunitat educativa han de saber què són les violències masclistes i, sobretot, com i per què es produeixen, quins són els àmbits de violència masclista, quines són les diverses manifestacions, com són els primers indicis de violència, què és i en què consisteix el cicle de la violència, quines conseqüències té per a les persones haver-ne patit, com detectar i aturar les relacions abusives, i on informar-se'n i sol·licitar assessorament i ajuda.

Tots aquests aspectes són abordats al ***Protocol integral contra les violències masclistes i l'LGTTBI-fòbia del Masnou***, per tant, és en si mateix un bon manual de treball. A partir del Protocol, el CFPAM, en col·laboració amb la Regidoria d'Educació i la d'Igualtat, farà un PowerPoint per treballar aquests aspectes amb l'alumnat.

A més a més, a l'**annex 1** es recull un **banc de recursos** per treballar la sensibilització, la prevenció i la detecció de casos de violència masclista, extrets del *Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat*, del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Qualsevol persona de la comunitat educativa que detecti un possible cas de violència masclista ho ha de comunicar a la Direcció del CFPAM, que ho inclourà a l'orde del dia de la reunió de claustre de forma prioritària. És competència del claustre fer la valoració del cas (analitzar la informació rebuda, valorar la situació de la víctima i decidir com plantejar la qüestió en funció de les característiques de la persona afectada).

La persona de referència del CFPAM per posar en marxa el Protocol serà la responsable de coeducació. La primera acció que es durà a terme serà concretar de forma urgent una **entrevista*** amb la persona afectada, partint de la base que només es pot activar el Protocol si la persona afectada hi dona el seu consentiment. Per tant, es poden donar aquests dos casos:

- 1) En el cas que la persona afectada doni el seu consentiment, la responsable de coeducació informará per via telefònica el tècnic o la tècnica d'educació (93 557 18 00) i el SIAD (93 557 18 70), per tal que activin el protocol d'intervenció, i demanarà que hi hagi un retorn que asseguri un seguiment acurat del cas per tal d'evitar la victimització secundària.

La dona afectada ha de ser informada de les gestions esmentades, i se li ha d'explicar com funciona el SIAD i que aquest servei contactarà amb ella per oferir-li una cita d'acollida.

- 2) En el cas que la persona afectada no doni el seu consentiment, la persona responsable de coeducació haurà d'establir una relació de confiança amb la víctima, per tal d'anar treballant el seu camí cap a l'alliberació de l'opressió que pateix, sempre assumint el ritme de la persona afectada.

En aquesta primera entrevista, la responsable de coeducació del CFPAM ha d'explicar amb detall el funcionament del SIAD, i ha d'animar la dona afectada a utilitzar aquest servei, especialment creat per atendre les víctimes de violència masclista. A aquest efecte, se li ha de facilitar el telèfon de contacte o bé se li ha d'oferir l'opció de fer aquesta primera gestió des del CFPAM.

*L'**entrevista** amb la víctima de violència masclista es farà prenent com a referència les recomanacions del *Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya* (a falta d'un protocol que atengui l'especificitat de les escoles de persones adultes). Els aspectes que cal tenir en compte a l'hora de dur a terme l'entrevista són els següents:

- En primer lloc, cal disposar de tot el temps necessari per dur a terme l'entrevista, de manera que la persona afectada no se senti intimidada pel temps que té per fer el seu relat.
- Assegurar un espai de privacitat que proporcioni tranquil·litat i seguretat.
- Transmetre-li que entenem la dificultat de parlar del que ha passat o està passant, però també la importància de fer-ho.
- Parlar amb serenitat i evitar que es culpabilitzi pel que li ha passat o li està passant.
- No parlar de manera excessiva i escoltar atentament i amb empatia.
- No minimitzar ni qüestionar el seu relat.
- No donar-li consells.
- Informar-la dels **recursos** que té al seu abast per superar la seva situació, concretament del Protocol, i demanar-li el seu consentiment per activar-lo. És essencial informar-la de l'existència i del funcionament del SIAD, en tant que és el

servei idoni per acompanyar-la en el seu procés, tant si vol denunciar l'agressor com si no.

- Si no vol engegar el Protocol, es pactarà amb la persona afectada un seguiment per part de la responsable de coeducació per acompanyar-la en tot moment, sempre respectant el seu ritme, i se la informarà de la conveniència de derivar-la al SIAD.

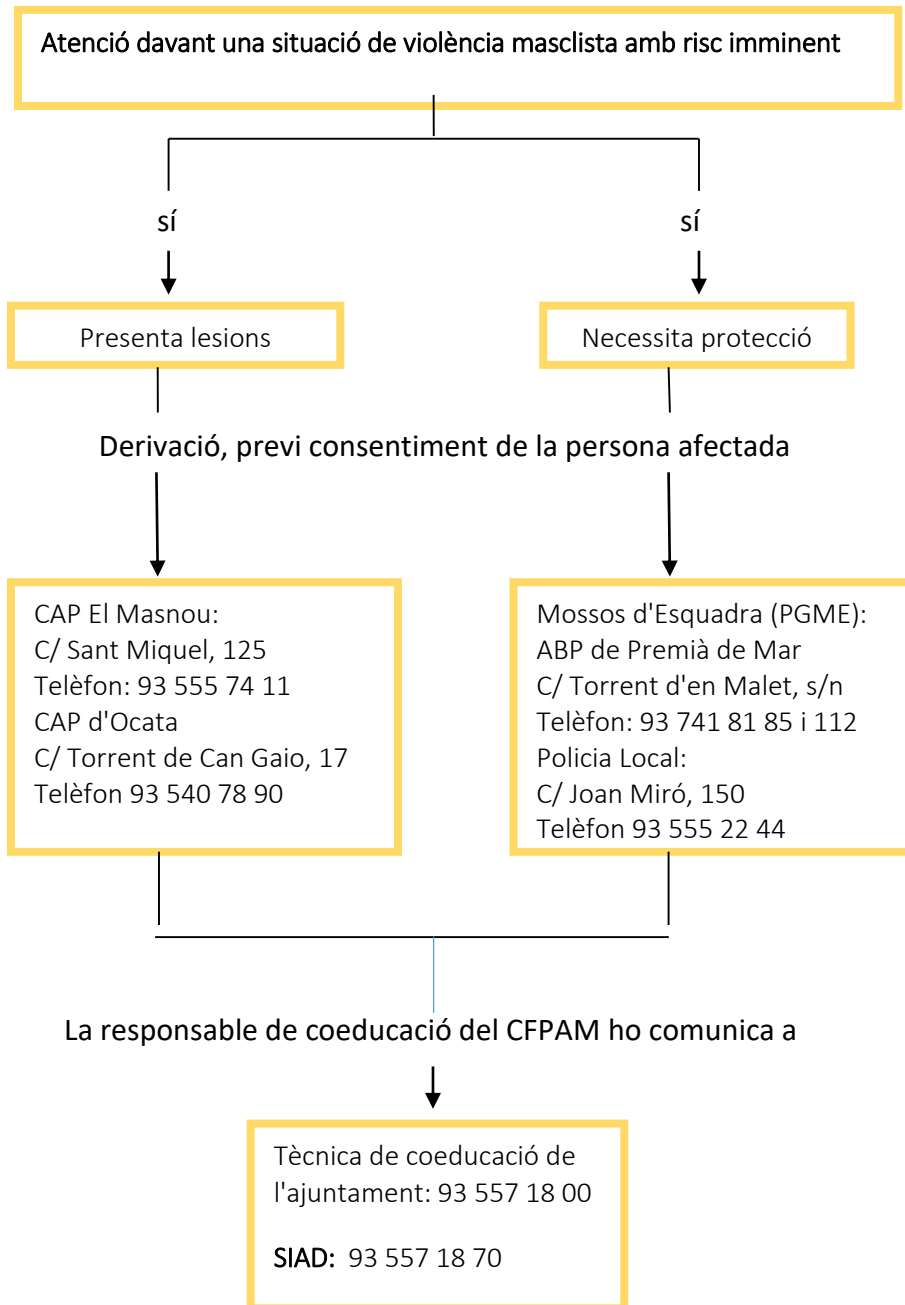
El procediment descrit correspon a una situació de violència masclista sense risc previsible. Quan la direcció del centre té la certesa que s'ha produït o s'està produint alguna situació de violència masclista, cal intervenir-hi de manera immediata, ferma i eficaç, però no precipitada ni improvisada, per tal d'aturar aquesta situació i garantir la seguretat de l'alumna. Cal, també, fer una condemna seriosa dels fets i insistir en el grau de permissivitat zero per part del centre educatiu respecte al que atempta contra la dignitat de les persones i el principi d'igualtat.

Davant d'una **situació de risc imminent** cal accelerar el procediment, de manera que:

- a) Si tenim una alumna que presenta lesions físiques, haurem de derivar-la urgentment a les persones de referència de l'ABS del Masnou o d'Ocata, que serà el servei que activarà el protocol, sempre amb el consentiment previ de la persona afectada.
- b) Si hi ha una alumna que necessita protecció davant les possibles amenaces de l'agressor, haurem de derivar-la a la persona de referència dels Mossos d'Esquadra i/o de la Policia Local, que seran els que procediran a la protecció de la persona afectada i activaran el protocol amb el seu consentiment.

En ambdós casos la responsable de coeducació s'ha de posar en contacte amb el SIAD amb caràcter d'urgència i ha de facilitar el nom i el telèfon de la dona víctima de violència masclista, per tal que aquest servei contacti amb ella i li ofereixi una cita d'acollida. Si es considera convenient, serà la responsable del CFPAM l'encarregada de demanar aquesta primera cita d'acollida.

A continuació es resumeix esquemàticament el protocol d'intervenció:

Atenció davant una situació de violència masclista sense risc previsible

Coneixement o sospita d'un cas de violència masclista per part de qualsevol membre de la comunitat educativa.

Informa:

La directora

Convoca el claustre per tractar el cas de forma prioritària.

El claustre

Valora el cas i consensua els passos que se seguiran.

La responsable de coeducació

Convoca la persona afectada.

Entrevista* amb la persona afectada

La persona afectada dona el seu consentiment per activar el **protocol** d'intervenció.

Sí

La responsable de coeducació ho comunica al tècnic/a d'educació via telefònica (93 557 18 00) i demana cita al SIAD (93 557 18 70) perquè activin el **protocol** d'intervenció.

No

La responsable de coeducació fa un seguiment de la persona afectada per acompanyar-la en el seu procés, i la informa de la conveniència de recórrer al SIAD.

Coordinació i seguiment del cas entre el SIAD i el CFPAM

Finalment, cal tenir en compte que els processos de trencament amb la violència i de recuperació poden ser llargs, per la qual cosa és preferible deixar el temps necessari perquè aquests processos es consolidin, en comptes de tenir una mirada a curt termini i actuar amb excessiva celeritat (excepte en casos d'urgència).

Així mateix, s'ha de recordar que, per tal de no caure en la victimització secundària de la dona afectada i per tal d'empoderar-la en el procés de superació de la situació, cal escoltar-la i tenir en compte sempre la seva opinió en les diferents fases d'intervenció.

És important que l'alumna que ha patit violència masclista no deixi d'assistir al centre educatiu. Malgrat tot, si es reincorpora al centre després d'uns dies, aquesta reincorporació es pot fer de manera progressiva, si això l'ajuda a tenir més seguretat.

Les destinatàries d'aquest Protocol són les persones empadronades al Masnou, en tant que es tracta d'un servei municipal. Tanmateix, donada la gravetat del tema que ens ocupa, en el cas d'aquelles alumnes víctimes de violència masclista que visquin en altres municipis, es comunicarà la seva situació al SIAD per tal de cercar el servei més idoni i proper a la víctima, i se li facilitarà el contacte.

INTERVENCIÓ AMB ALUMNES AMB PERFIL MALTRACTADOR

Aquest és un aspecte que no preveu el *Protocol integral contra les violències masclistes i l'LGTTBI-fòbia del Masnou*. Tanmateix, des de l'escola considerem que hem de preveure un procediment d'actuació en cas de detectar alumnes que tinguin actituds que comportin maltractament vers les dones i persones amb identitat de gènere i/o sexe diferent a la normativa..

L'equip docent ha de veure el potencial de la coeducació per promoure entre els nostres alumnes altres maneres de ser homes.

CONSIDERACIONS PRÈVIES

- Amb aquests alumnes cal prendre mesures, tant de caràcter normatiu com de suport educatiu, amb la finalitat de dur a terme una intervenció restauradora i constructiva.
- Totes les actuacions que es proposin en la intervenció amb l'alumne que ha exercit conductes de violència masclista han de tenir com a finalitat prendre consciència que cap persona no ha de ser objecte de maltractaments, abusos o humiliacions, combatre els estereotips de gènere en què es fonamenta sovint aquest tipus de conductes, desconstruir aquells mites de l'amor romàntic que porten a desenvolupar les capacitats i els valors necessaris per relacionar-se positivament, respectant els drets de les dones i de les persones amb sexualitats o identitats de gènere no normatives.
- Cal transmetre el fet, perquè els homes en prenguin consciència, que el patriarcat també els afecta i els oprimeix amb la pressió d'unes normes socials que els influeixen en la seva forma de relacionar-se amb ells mateixos i amb els altres.
- Cal que prenguin consciència de la gravetat dels fets i que la seva conducta té conseqüències negatives per a tothom. És important acompanyar i oferir eines de suport perquè puguin elaborar un procés de responsabilització respecte als fets realitzats i transmetre'ls la confiança en el potencial de canvi i millora de totes les persones.
- S'haurà de treballar amb l'alumne la identificació dels senyals d'alerta que pot observar en si mateix com a indicadors d'estar exercint violència masclista per tal d'afavorir la seva reeducació i prevenir que en futures relacions es tornin a repetir aquests patrons.

- La tutora o persona referent ha de crear-hi vincles de confiança (no de dependència) i facilitar-li els aprenentatges necessaris, posant l'èmfasi en les capacitats socials de l'alumnat, perquè pugui trobar maneres saludables i respectuoses de relacionar-se.
- Com a format més adient, les actuacions que es planifiquen consisteixen en sessions de treball individual amb el o la docent assignat.
- És molt important desmuntar la reticència en què l'alumne està instal·lat i, per tant, el primer objectiu de les sessions de treball és aconseguir-ne una bona disposició per poder accedir al seu espai de confiança. Cal que se li faci saber que se'l vol ajudar.
- És convenient que l'alumne faci un registre setmanal de l'(auto)observació realitzada sobre els continguts treballats i que aquest sigui revisat i posat en comú a les sessions posteriors per fixar objectius de les conductes que cal que assoleixi de manera gradual.
- Cal assegurar a l'alumne la confidencialitat de totes les actuacions dutes a terme en el si de les sessions de treball. És important, però, informar-lo d'allò que sí que s'ha d'explicar i a qui es dirà per poder treballar de manera conjunta amb la tutora o persona referent, altres docents i la família si escau.

ENTREVISTA

La tutora o persona assignada convocarà l'alumne presumptament maltractador per dur-hi a terme una entrevista, tenint en compte els següents aspectes bàsics:

- ✓ Fer-la en un espai que assegurï la privacitat.
- ✓ Parlar amb serenitat, utilitzant un to de veu respectuós i no agressiu, i evitar discussions, ja que creen resistències.
- ✓ Evitar valoracions morals o de judici.
- ✓ No parlar de forma excessiva i fer escolta activa.
- ✓ No donar-li consells.

Alguns dels temes que es poden plantejar en funció del desenvolupament de l'entrevista són els següents:

- ✓ Com et vas sentir en el moment? I ara?
- ✓ A qui més ha afectat? De quina manera?
- ✓ Com et trobes a l'escola / al centre?
- ✓ Què et preocupa?
- ✓ Com et portes amb els teus companys i companyes?
- ✓ M'han dit que l'altre dia va passar alguna cosa amb X (dona

presumptament agredida).

- ✓ Què va passar? On? Quan?
- ✓ En què estaves pensant en aquell moment?
- ✓ Teniu alguna relació? Des de quan?

En cas de resposta afirmativa:

- ✓ Sou parella? Des de quan?
- ✓ Et passa a vegades que et poses nerviós quan observes que ella està relacionant-se amb altres persones?
- ✓ T'agrada on i amb qui va quan no esteu junts?
- ✓ Li has fet comentaris alguna vegada sobre com ha d'anar vestida?
- ✓ Quantes vegades recordes haver-ho fet?
- ✓ No t'agrada que no faci el que tu vols?
- ✓ Has perdut els nervis amb ella alguna vegada?
- ✓ Com és la relació amb ella quan estàs amb els teus amics i amigues?
- ✓ T'has enfadat violentament amb ella?
- ✓ Com et sents quan ocorren aquestes coses?
- ✓ Com creus que pot haver-la afectat?
- ✓ Com creus que es pot arreglar tot això?
- ✓ Què podries fer per millorar la situació?

Cal notificar a l'alumne que ha exercit violència masclista:

1. La condemna ferma dels fets per part de tota la comunitat educativa.
2. La gravetat dels fets i les conseqüències.
3. Que cal que entengui la necessitat d'aturar la situació i el seu compromís per millorar aquesta conducta, atès que, com a conseqüència dels seus actes, hi ha hagut persones afectades
4. Que cal que assumeixi la responsabilitat dels fets i que hi haurà una supervisió de la seva conducta.
5. Que la persona que ha exercit violència masclista necessita suport per reconèixer que ha actuat malament, responsabilitzar-se dels seus actes i modificar la seva conducta.
6. Que s'aplicarà un altre tipus de mesures per tal de garantir que l'ajudin a adquirir les competències i habilitats per tenir relacions positives, sanes i respectuoses amb els altres.
7. En el cas que sigui menor d'edat, o essent major d'edat però amb el seu consentiment, que es comunicaran a la família les mesures d'urgència i les actuacions que se seguiran fent.
8. Que la tutora, o persona referent en qui es delegui, realitzarà sessions d'acompanyament individualitzat.

9. Que ens pot proposar quins companys o companyes li podrien donar suport per mobilitzar els canvis de l'ideari que sosté la seva conducta i per a la posada en pràctica de noves actituds (xarxa de suport per al canvi).

APLICACIÓ DE MESURES DISCIPLINÀRIES

En funció de la gravetat dels fets pot ser necessària la imposició de mesures disciplinàries, en aplicació del Reglament de convivència del centre, com ara:

- Incoació d'un expedient disciplinari, amb aplicació, si escau, d'una suspensió provisional de l'assistència a classe.
- En el cas que es consideri que els fets poden ser delictius i perseguits penalment, s'hauran de posar en coneixement de la fiscalia, a través de la comunicació a la Regidoria d'Educació.

RECURSOS

RECURSOS PER A LA SENSIBILITZACIÓ, PREVENCIÓ I DETECCIÓ DE CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA.

[Cinema i violència envers les dones](#)

En aquest recurs, de l'Institut Català de les Dones, hi trobareu un recull de diverses pel·lícules especialitzades sobre la violència masclista juntament amb les guies didàctiques.

[Estimar no fa mal](#)

En aquest programa, de l'Institut Català de les Dones, hi trobareu les eines i els recursos necessaris per realitzar accions de prevenció de les situacions d'abús en les relacions de parella i afectives i per fomentar actituds i comportaments igualitaris, promovent la reflexió al voltant dels comportaments abusius vinculats als rols de gènere i als models de feminitat i masculinitat.

[Estàs patint violència masclista? Senyals d'alerta](#)

En aquest espai web, de l'Ajuntament de Barcelona, hi trobareu uns indicadors de detecció sobre diverses situacions de violència masclista per reflexionar i detectar-la en les relacions de parella.

[Nous models de feminitat](#)

En aquest document, elaborat per Tamaia per a la formació Prevenció de la Violència Masclista en l'Àmbit Educatiu, hi trobareu informació sobre la construcció de nous models femenins i l'empoderament de les noies.

[La tipologia dels abusos i la dinàmica abusiva](#)

En aquest document, elaborat per Tamaia, del curs de formació Prevenció de la Violència Masclista en l'Àmbit Educatiu, hi trobareu informació sobre les relacions abusives en l'àmbit de la parella o altres i el cicle de la violència.

[Tot s'aprèn](#)

En aquest document, de l'Institut Català de les Dones, hi trobareu una proposta didàctica de Carles Morera per treballar les relacions abusives de parelles adolescents com a mitjà de prevenció de la violència masclista.

[L'autoestima](#)

En aquest document, extret de la llicència d'estudis d'Anna Carpena concedida pel Departament d'Educació i titulada Habilitats Socials i Educació en Valors des de l'Acció Tutorial, hi trobareu orientacions per detectar senyals de manca d'autoestima i activitats per millorar-la.

[Desaprenent. Una mirada feminista a l'etapa de secundària](#)

En aquesta guia, elaborada per Candela, SCCL i Coeducació, SCCL, editada per l'Ajuntament de Barcelona - Districte de l'Eixample, s'hi ofereixen eines i recursos per treballar amb l'alumnat de secundària aspectes relatius a la igualtat de gènere.

[Eina interactiva: TABÚ. Tu tries què t'hi jugues](#)

En aquest recurs pedagògic, elaborat per l'Institut Català de les Dones, hi trobareu un joc per parlar de tabús i construir nous imaginaris socials de referència, que permetin a noies i nois sentir-se més lliures en la seva manera de ser i en la seva manera d'estimar i relacionar-se. La seva finalitat és abordar la prevenció de les violències sexuals als centres educatius i espais de joves.

[El semàfor de la violència de gènere](#)

En aquest recurs, elaborat per la Universitat de València, hi trobareu un test per frenar, detectar i prevenir la violència de gènere.

[Estereotips, prejudicis i discriminacions](#)

En aquesta proposta didàctica, d'Amnistia Internacional, hi trobareu eines per treballar estereotips sexistes, prejudicis i discriminacions.

[GEAR, acció de sensibilització per a la igualtat de gènere i prevenció de la violència masclista](#)

En aquest projecte, del Programa Daphne III de la Unió Europea, hi trobareu una acció de sensibilització i prevenció de la violència masclista adreçada a l'adolescència.

[Els micromasclismes](#)

En aquest vídeo didàctic, del CIFO, hi trobareu un resum de la guia per a la detecció de les violències quotidianes en les fases de visibilització, detecció i mesures d'actuació.

[Drets de les noies adolescents davant la violència masclista en les relacions de parella i situacions anàlogues](#)

En aquest document, de Dones Juristes, hi trobareu les recomanacions i conclusions de l'informe jurídic en relació amb els drets de les noies adolescents davant la violència masclista en les relacions de parella.

[Jo com tu](#)

En aquest document, elaborat per la Generalitat Valenciana, hi trobareu una guia didàctica per dinamitzar tallers de prevenció de violència en parelles joves.

[Intervenció amb adolescents que viuen, o que exerceixen, relacions afectives i sexuals abusives o altres manifestacions de violència masclista](#)

En aquest document, de la Generalitat de Catalunya i el Consorci de Serveis Socials de Barcelona, hi trobareu una descripció del treball d'intervenció sobre les situacions de violència masclista que afecten els i les adolescents.

[Guia didàctica per a professorat d'ESO i batxillerat. Còmic de prevenció de les violències masclistes](#)

Guia elaborada pel Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya que presenta el Programa de Seguretat contra la Violència Masclista. Hi trobareu recursos per a la prevenció de violències masclistes específiques i per fer-ne visibles les causes i les conseqüències, i proporciona eines d'anàlisi i comprensió, facilita la reflexió, sensibilitza i facilita mecanismes d'autoprotecció i eines de seguretat.

RECURSOS PER ABORDAR I RECONDUIR LES ACTITUDS MASCLISTES

[Guia de recomanacions per a la detecció de violència masclista en homes](#)

En aquest document, elaborat per l'Ajuntament de Barcelona i el Circuit Barcelona contra la Violència envers les Dones, hi trobareu formació complementària sobre la violència en el si de les relacions de parella.

[Noves masculinitats. Trenquem els estereotips de gènere](#)

En aquesta proposta de model transferible del [Servei Comunitari](#) del Departament d'Educació, hi ha una proposta d'aprenentatge de valors i actituds alternatius als rols i funcions de gènere per treballar amb els joves.

[Guía de los Buenos Amores](#)

En aquesta guia, publicada pel Consejo de la Juventud de Navarra el 2010 i elaborada per Joaquín Montaner, hi trobareu recursos adreçats a joves, per fomentar el bon tracte i prevenir la violència de gènere en les relacions sexuals i afectives entre joves.

[Estàs exercint violència masclista? Vols saber en quin grau?](#)

En aquest espai web de l'Ajuntament de Barcelona hi trobareu unes propostes d'indicadors per reflexionar sobre els propis comportaments en una relació de parella.

[La tipologia dels abusos i la dinàmica abusiva](#)

En aquest document, elaborat per Tamaia, del curs de formació Prevenció de la Violència Masclista en l'Àmbit Educatiu, hi trobareu informació sobre les relacions abusives en l'àmbit de la parella o altres i el cicle de la violència.

[Siques tu](#)

En aquest recurs, de Dipsalut, hi trobareu diversos materials per treballar la diversitat, els prejudicis i els estereotips.

[Programa A mida](#)

En aquest programa, elaborat pel GREM de la Universitat de Barcelona, hi trobareu un treball sobre valors com el respecte, la sinceritat, el diàleg o la cura dels altres. Inclou unitats didàctiques com "Escoltar els altres" i "Vull disculpar-me".

[Jo no vull ser pilota d'or: Idees i consells per a nois que volen ser lliures](#)

En aquest document, del Consell de Joventut de Barcelona, hi trobareu una guia per a nens que volen ser lliures, amb reflexions i consells per viure la sexualitat i l'afectivitat de manera lliure i enriquidora.

[Dibuixant el gènere](#)

En aquest recurs, publicat per la Universitat de Vic, elaborat per Gerard Coll-Planas i Maria Vidal, hi trobareu eines audiovisuals i una guia pedagògica per reflexionar i treballar els estereotips de gènere en la nostra societat.

[Tabú. Tu tries què t'hi jugues](#)

En aquest recurs, de l'Institut Català de la Dona, hi trobareu una eina per treballar les actituds d'assetjament sexual que estan interioritzades com a normals i trencar els tabús sobre les relacions.

[Els micromasclismes](#)

En aquest vídeo didàctic del CIFO hi trobareu un resum de la guia per a la detecció de les violències quotidianes en les fases de visibilització, detecció i mesures d'actuació.

